

ERDÉLYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ara 1 lej

V. évfolyam 125 sz
1936 május 9.
Szombat.

Anglia beismeri teljes vereségét és közeledést keres Olaszországhoz

Az angol kormány már közölte Mussolinivel, hogy egyedül Olaszországot tartja képesnek az abesszíniai rend fenntartására

London, május 7.

A teljes olasz győzelem után az egész világ nagy érdeklődéssel várta az angol alsóház külügyi vitáját, amelyen a várakozásnak megfelelőleg tényleg igen heves összecsapások voltak Eden külügyminiszter és az ellenzéki politikusok között.

A vitát Dalton munkáspárti képviselő nyitotta meg, aki elsősorban követelte, hogy az angol külügyi tárca költségvetését szállítsák le mert a kormány tehetetlen külpolitikája megalázta és ségyenteljes helyzetbe hozta Angliát.

Eden külügyminiszter rövid genfi szereplésével Angliára vonta Olaszország izzó gyűlöletét, amivel a jövő helyzetének kialakulásában nagyon nehéz szerepe lehet.

A heves támadásra Eden lord külügyminiszter válaszolt és nyíltan hazugnak nevezte a képviselőt. A helyzet szerinte az, hogy a Népszövetség legtöbb tagállama oly gerinctelen módon viselkedett, amely súlyos következményeket vonhatott volna maga után és így is kiábrándító.

Kijelentette Eden, hogy számolni kell az előállott helyzettel. Be kell ismerni a Népszövetség csődjét és ki kell fejeznünk Anglia csalódását.

Az abesszín kérdést radikálisan meg lehetett volna már kezdetben oldani a Szuezi csatorna elzárásával. azonban ez természetesen azt vonta volna maga után, hogy Olaszország fegyveres konfliktust kezdett volna Angliával. Ezt pedig mindenképpen el kellett kerülni.

Kijelentette azt is Eden lord, hogy most a munkáspárt hevesen támadja a kormányt az erélytelen megtorló politikáért, de egészen másképp viselkedett volna, hogyha a megtorlások érdekében a szavazó polgároknak fegyverhez kellett volna nyulniuk.

Mindezek ellenére azonban annak a véleményének ad kifejezést, hogy a közeljövőben nem lehet másféle tárgyalásokról beszélni csak a Népszövetség keretén belül, éppen ezért a Népszövetséget egy ideig még fenn kell tartani. A Népszövetségnek az abesszíniai háborút megakadályozni nem volt hatalmában, nem tudta megakadályozni a folytatását sem, de kétségtelenül megnehezítette és Olaszország részére megdrágította azt.

Eden után lord Chamberlain volt angol külügyminiszter szólalt fel és igen éles hangon támadta a Baldwin kormányt. Megállapította azt, hogy az angol kormány külpolitikája súlyosan megsértette Anglia tekintélyét, amelyet csak úgy lehet helyrehozni, hogyha az angol kormány távozik a helyről és az új angol kormány azonnal és végérvényesen megszünteti a megtorlások politikáját.

A vita késő éjjel ért véget, azonban a kérdések nem kerültek szavazás alá, mert letele a munkáspárt által indítványozott szavazási idő.

A vita végeztével Eden még bejelentette, hogy az angol kérdőívet Németországnak csütörtökön nyújtja át a berlini angol nagykövet.

Megkezdődött az olaszok rendcsinálása Addis-Abeában

Addis Abeba, május 7.

Az olasz csapatoknak Addis-Abeába való bevonulása után az első teendő volt a rend helyreállítása. A csőcselék, amely gyújtogatott és gyilkolt, elmenekült a fővárosból és nyugaton fosztogat.

Az olaszok helyreállították Addis Abeba és Djibuti között a vasúti forgalmat és Djibutiból az első vonat már meg is érkezett az olasz fennhatóság alatt álló Addis-Abeába.

Az a francia század, amely Diredauából Addis Abeba felé igyekezett, hogy megvédje a francia követséget, visszatért Diredauába, mert az olasz csapatok jelenléte biztosítja a rendet.

A Harrart megszállva tartó abesszír sereg töredék tegnap kivonult Harrarból és így számolni lehet azzal, hogy még a ma nap folyamán az olaszok elfoglalják ezt a fontos várost is.

Olaszország nem hajlandó tárgyalni

Róma, május 7.

Amíg Abesszíniában folyik az adminisztratív berendezés, addig Európában a tényleges helyzet jogi oldalát tárgyalják meg. A kérdés most már diplomáciai ügygé alakult.

Annyi bizonyos, hogy az olaszok egyetlen állammal sem hajlandók tárgyalásokat kezdeni Abesszínia kérdésében. Szó sem lehet arról, hogy Olaszország bekapcsolódjék olyan tárgyalásokba, amelyek hármaskör vagy ötös hatalmi konferencia összehívását célozzák. Olaszország Addis Abeba elfoglalásával a maga részéről elintézte az abesszín kérdést és abba nem enged beleszólást.

Az olasz kormány tiszteletben tartja az angol és a francia érdekeket, így a francia jogot a djibuti-addis-abebei vasútvonalon, továbbá az angolok jogát a Tana-tó vízének felhasználására.

London, május 7.

Angol politikai körökben egyre inkább tartja magát az a hír, hogy az angol kormány belátja, hogy nincs más tennivalója, mint a békés együttműködés lehetőségét megkeresni Olaszországgal.

A kormányhoz közelálló Daily Telegraph szerint az angol kormány már tudatta is Mussolinivel elhatározását és érte

sítette a Ducet, hogy Olaszországot az egyedi államnak tartja, amely Abesszíniában rendet teremteni képes.

Mussolini egyelőre csak ideiglenes választ adott az angol kormánynak.

Angol politikai körök szerint most a Népszövetség tanácsülésén van a sor, hogy eldöntse: képviseltetheti-e magát Abesszínia a Népszövetség előtt, miután már nincs önálló kormánya.

Mint jól informált olasz politikai körök jelentik, Olaszország nem állít új császárt Hailé Szelasszié helyére, hanem a törzsfőnököknek autonómiát ad és Etiópiát olasz gyarmattá proklamálva egy olasz kormányzót nevez ki az élére.

Berlin, május 7.

A német kormány külpolitikai szócsöve, a Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz az abesszín háborúról azt írja:

A gyarmati háborúnak vége. Most már Olaszország figyelme is az európai kérdések felé fog fordulni. Így remélhetőleg sikertülni fog majd egy általános és végleges rendezést elérni.

A pünkösdi tombola 34. száma

Ismét megélénkült a belpolitikai élet

Hírek és cáfolatok a kormányválságról. A nemzeti parasztpárt súlyosnak tartja a helyzetet

Bucuresti, május 7.

Egyes politikai körökben és a fővárosi lapok egy részében ismételt megjelentek a kormányválságról szóló hírek. E hírek szerint a miniszterelnök és a párt között az elmentések távolról sem simultak el és ezek mind tarthatatlanabbá teszik a kormány helyzetét.

A Viitorul, a kormánypárt hivatalos lapjának tegnapi száma mindezeket a híreket a legkategorikusabban cáfolja. Hivatalos nyilatkozat jelent meg a lapban, mely szerint a forgalomba került híreket tendenciózus álhíreknek minősíti és azokat a fantázia birodalmába utalja. Hangoztatja a nyilatkozat, hogy a párt belső helyzete és a kormányhoz való viszonya már teljes tisztázást nyert és így a válságról szóló hírek még csak cáfolatra sem érdemesek.

A miniszterelnök egyébként már napok óta a hadfelszerelési minisztériumban dolgozik.

Lapedatu kultuszminiszter lemondásáról

szóló hírek sem nyertek megerősítést. A miniszter még mindig beteg és most újabb egy hónapi szabadságot kért. Távollétében Anghelescu kultuszminiszter helyettesíti.

A Dimineata szerint a nemzeti parasztpárt a legutóbbi politikai eseményeket igen jelentősnek és súlyosnak tekinti. — A párt vezetői fel akarják a kellő időben hívni a kormány figyelmét arra a veszélyre, amit szerintük a kormány az utolsó pillanatig nem szándékszik elhárítani. Ezekért a veszélyekért a nemzeti parasztpárt a kormányt szándékszik felelőssé tenni. Amint a lap írja a nemzeti parasztpárt két-három napon belül a közvélemény tudomására hozza azokat a veszedelemeket, amelyek a közelet rendszeres fejlődését fenyegetik.

A nemzeti parasztpárt elnöke, különben tegnap délelőtti értekezletet tartott és ezen a parasztpárt szervezésének sürgősését hangoztatták.

Elvágandó és összegyűjteni

Igazoló szelvény.

Aki a szelvényeket összegyűjti az résztvehet az ajándék tombolában

Április—május

Lebontják a bucurestii Targu-Mosilor-t

Bucuresti, május 7.

Bucuresti egyik népies mulató helye: a "Targul Mosilor" utolsó esztendejét éli. A főváros szépítési terve értelmében a jövő évben a "Targul Mosilor"-t lebontják és helyébe vásárcsarnokokat építenek. Lucescu bucurestii városi tanácsos most érkezett vissza Budapestről, ahol a vásárcsarnokokat tanulmányozta. Tervezeteket hozott magával és ezeket a bucurestii városi tanács már jóvá is hagyta.

A póruljári zsebtolvaj

Nápoly, május 7.

Nápolyban legutóbb egészen különös körülmények között leplezték le egy zsebtolvajt. A városban célzó verseny volt, amely a tolvajnak jó alkalmul kínálkozott, hogy némi zsákmányra szert tegyen. Amíg a versenyzők minden figyelmüket a célpontra irányították, addig a zsebmetsző kilopta pénztárcájukat. Arról azonban már nem tudott a zsebtolvaj, hogy a pályán egy újítást vezettek be, minden versenyzőt, aki beletárlt a célba, egy fényképezőgép automatikusan lefotografálta. Amikor a képeket előhívták, tisztán lehetett látni a bűnöst, amint a versenyzők zsebébe nyúl. A rendőrségnek könnyű munkája volt, hamarosan kézre kerítette a tettest a képek alapján.

Itt a tavasz! Tönkrelelt arc bőrét rendbe hozza a FLOREAL krém!

Krémek közül használd a FLOREAL krémet, melynek használata 2 héten belül biztos eredményt nyújt. FLOREAL I. számú krém napra Floreal puder alá az arc finomítására, üdítésére, bársonysímává és a barázdák eltüntetésére, FLOREAL II. számú krém esteli használatra: szeplő, pattanás, májfoltok, mittenserek teljes és tökéletes eltüntetésére. Árú tégelyenként 40 lei. Főlerakat:

PAP DROGUERIA Oradea, Bdul Regele Ferdinand No. 9.

Félmillió értékű rablott kincs az agyonlőtt bandita sírjában

Az egyévre ítélt csavargó rejtette el vaskazettákba a zsákmányát

Făgaras, május 7.

Szenzációs leleplezést tett egy făgarasi titkos rendőr.

Még a múlt év őszén történt, hogy több rendbeli betöréses lopás miatt egy évi jogerős börtönre ítélték Tontaru Joan făgarasi csavargót. Az ékszereket, értéktárgyakat, amelyeket lopott, sehol sem találták meg, annak ellenére, hogy a legszorgosabban kutattak utána.

Május 6-án Simu Pavel titkos rendőr a törvényszék épületében tartózkodott, míg az udvaron gyér felügyelet alatt rabok dolgoztak. Az egyik pillanatban észrevette, hogy Tintaru Joan, aki a munkások között volt, egy óvatlan pillanatban, egy ásóval átugrik a törvényszék udvarának kerítésén. Simu utána vetette magát és mivel valami rendkívülit gyanított, észrevétlenül nyomon követte.

Legnagyobb meglepetésére a betörő a temetőbe ment, ahol megállott Balan hírhedt bandita sírjánál, akit menekülés közben lőttek agyon. Óvatosan körülnézett, majd a sír egyik végében ásni kezdett. Mint egy félméter mélységből vaskazettát húzott elő, amelyet felnyitva, kivett onnan egy aranyórát, nyakéket és több gyűrűt, majd a kazettát gondosan visszatéve a helyére, ráborította a kiásott földet.

A tett után, olyan észrevétlenül, ahogy jött, visszalopódzott a törvényszék udvarára, ahol senki sem vette észre a szökést. — Simu titkos rendőr ide is követte a betörőt és megfigyelte, amint a betörő Arcadie Di-ma cigányt félrehúzza egy arany órát adott neki azzal, hogy értékesítse.

Ekkor a titkosrendőr jelentést tett az

ügyészségen, ahol felhívták a betörőt. Az mindent tagadott. Ekkor szembesítették a cigánnyal, akit azonban a betörő annak első vallomására az ügyész előtt szájon vágott.

A tagadás azonban hiábavaló volt. Végül is mindent bevallott és azt is, hogy az összes rablott értéktárgyak a Balan bandita sírjánál vannak elásva.

A rendőrség kimenve a helyszínre, a sír mindnégy sarkában nagy értéket rejtő vaskazettát talált. A rablott dolgok értéke csak nem egy fél millió lejt tesz ki.

KOMOLY KÉRDÉS!

Miért lüri, hogy kinezza a

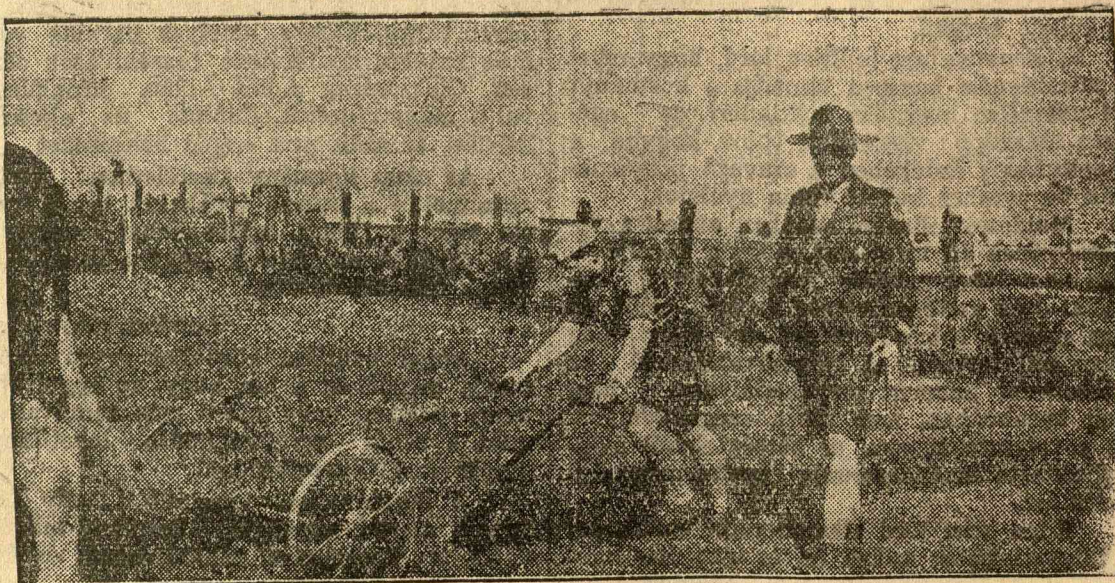

RHEUMA, ISCHIAS, KÖSZVÉNY oldal, hát, gerinc, szűrés szaggatás és keresztcsont fájdalom?

Mikor a csodás hatású Spongillia

FÁJDALOMŰZŐ CSÚS ÉS KÖSZVÉNYKENŐCS BIZTOSAN MEGGYÓGYITJA!

ÁR 90 LEI KONCZ GYÓGYSZERTÁR és postaköltség • ODORHEIU •

A fenséges szántóveelő

Mihály vaida leckéket vesz a mezőgazdaságmunkálatokból. Manette Sidorovici őrnagy, cserkész-parancsnok.

Május 15-én leszerel a fegyverben tartott francia korosztály

Páris, május 7.
Ismeretes, hogy a németek által elfoglalt Rajna vidék miatt a francia hadseregben nem történtek meg április 7-én a szokásos leszerelések, hanem a szolgálatukat végzett férfiakat benntartották további szolgálattételre. Miután a politikai események úgy alakultak, hogy nem kell tartani katonai lépésektől, a francia hadügyminisztérium elrendelte, hogy ezeket a katonákat május 15-én engedjék haza és szereltesék le.

A »repülő bolha« katasztrófája

London, május 7.
Angliában híres volt az a repülőgép, amely a világon a legkisebb volt és ezért a levegő bolhája nevet kapta. A repülőket mindig tragédia fenyegeti. A levegő bolhája több éven keresztül sikerrel szelte a levegőt, azonban tegnap utólérte őt is a nagy tragédia. A gép lezuhant és porráégett. A pilóta nem tudott idejekorán kiszabadulni és így ő is szénné égett. A legújabb repülőkatasztrófa mély megdöbbenést váltott ki Angliában.

Szerencsés vasúti baleset

Brasov, május 7.
Szerencsés kimenetelű vasúti baleset történt Timisul de Sus állomáson. Egy teher vonat, eddig még ki nem derített körülmények között kisiklott és súlyosan megrongálta a vasutvonalat, úgy, hogy a két irányban haladó vonatok több mint két órai késést szenvedtek. Emberéletben nem esett kár, — csupán jelentéktlenebb anyagi kárról van szó. A vasúti hatóságok ennek ellenére megindították a vizsgálatot a felelősség megállapítására.

Rádió műsor

PÉNTEK

Bucuresti: 18 Szórakoztató zene. 20.20 Uj lemezek. 21.20 Rádiózenekar. 22.45 Szalonzenekar. 24 Motzoiu zenekara.
Budapest: 7.45 Torna. Utána hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13 Déli harangszó Időjárásjelentés. 13.05 Séta a Nemzetközi Vásáron. 18 Magyar nóták cigányzenekarral. 18.30 Pluhár István sporthírei. 19.30 Leányvásár operett. 22 Alexander Borovszky zongorázik. — 22.40 Cigányzene Kalmár Pál énekszámával. 24 Uj Magyar Vonósnyégyes.

SZOMBAT

Bucuresti: 18 Lemezek. 20.15 Anghel Virica énekel. 20.45 Zongoraművek. 21.25 Rádiózenekar.
Budapest: 7.45 Torna. Utána hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13 Déli harangszó időjárásjelentés. 13.05 Cigányzenekar. 14.30 Operarészletek. 15.40 Hírek. 18 Szaxofon szóló. 19.15 Zongora hangverseny. 20.15 Szalonzenekar. 23 Hírek. 24 Budapesti Hangverseny Zenekar, majd hírek.

MAKULATURA

újságpapír olcsó árban nagyban
és kicsinyben kapható a

Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piața Mihai Viteazul 4

3

„ERDELYI MAGYARSÁG”

1936 május 9.

Budapesti Nemzetközi Vásár május 8-18.

Utasági kedvezmények

Magyarországon: 50 százalék úgy az oda-, mint a visszautazásnál. Érvényes április 28-tól május 28-ig.

Romániában: 50 százalék csak a visszautazásnál.

Visummentes határátlépés

Vásárigazolvány és felvilágosítás kapható:

Oradean: a Dacia Banca „Europa” irodájában, Regele Ferdinand 4. és a Wagons-Lits-Cook iroda fiókjánál, Regele Ferdinand 2.

Újabb politikai gyilkosság Ausztriában

Egy autóból lőtték agyon
a nácik az elveikhez hűtlenné vált „áruló”-t

Bécs, május 7.
Ausztriában szinte napirenden vannak a politikai gyilkosságok, melyeket nemzeti szocialisták követnek el. Az áldozatok pedig azok, akik valamikor nemzeti szocialista pártiak voltak, de időközben megváltoztatták politikai magatartásukat.

Néhány nappal ezelőtt szabadult ki a wöllersdorfi munkatáborból Kusteraig Johan, aki azelőtt nemzeti szocialista volt, később azonban kijelentette, hogy nem óhajt többé a nemzeti szocialista pártnak tagja lenni, mire a munkatáborból elengedték.

Kusteraig Johan tegnap az országuton

ment, amikor egy automobil állott meg mellette és az autóból több revolverlövést adtak le a szerencsétlen emberre. A golyók a volt nemzeti szocialistát hasba találták, oly súlyosan, hogy kevéssel később meg is halt.

Mint a rendőrség megállapította, a tetet bosszúból a „szent Bosszu” elnevezésű nemzeti szocialista szervezet tagjai követték el, azonban a gyilkosok gondosan ügyeltek arra, hogy utánuk semmiféle nyom se maradjon hátra.

A rendőrség megindította a legerélyesebb nyomozást, hogy a gyilkosokat lelelje és kézrekerítse.

Fogadásból megette a cipőjét és amikor nem fizették ki neki a fogadás díját, mellbeszurta az „adóst”

Varsó, május 7.
Drohinczyn lengyel községben komikus eset történt, melynek azonban tragikus következményei lettek. Egy fiatal 16 éves iskolásfiú egy disznókereskedővel fogadást kötött, hogy megesszi a cipőjét. A fogadást lekötötték és a diák igen sok szemléző előtt hozzákezdett ahhoz, hogy megegye a cipőjét. Három órai „munka” után végül is sikerült neki elfogyasztani a cipőt és kérte a 100 zlotyt, ami a fogadás összege volt.

A disznókereskedő azonban kijelentette

hogy esze ágában sincs megfizetni a nagy összeget, mert ő csak tréfált. Ez annyira dühbeguritotta a fiút, hogy nekiment a disznókereskedőnek és a két ember között véres verekezés kezdődött. Mind a kettő kést rántott, amikor megjelent a rendőrség. A diáknak azonban még volt annyi ideje, hogy kését a másik mellébe döfje.

A disznókereskedőt beszállították a kórházba, míg a diákot a rendőrség letartóztatta.

Összecégette a villám az asztalra helyezett tésztát az evőeszközök szikrázni kezdtek és a rádió- készülékek egész sora égett el

Arad, május 7.
Tegnap délből negyed egy és háromnegyed egy óra között hatalmas zivatar vonult el Rovine felett. A vihar váratlan hirtelenséggel tört ki s félórán keresztül szakadt az eső, közben jég is esett, egymást érték a villámok. Amikor a vihar elvonult, a községnek csaknem valamennyi házában baj volt a villanyvezetékekkel, mert a zivatar tartama alatt oly terhes volt a levegő a villamosságtól, hogy a különös jelenségek egész sora adódott ennek következtében. A villanyvezetékek általános jellegű megrongálódásán kívül a rádió készülékek egész sora égett el, illetve a villamosság tönkretette a készülékek belső szerkezetét. A vihar idején a község számos házában éppen ebédhez ké-

szültek s a terített asztalokon a kikészített evőeszközök szikráztak, annyira telítve volt a levegő villamossággal. Nikolits szabómeister házában is ebédhez készülődtek s itt is: az evőeszközök szikrázni kezdtek, a rádió el égott, az asztalra helyezett, bádorgedényben elhelyezett tészta megégett. Ilyen és ehhez hasonló érdekességekről tárgyalnak községszerte most, hogy mindenki a viharról beszél. A zivatar, különösen a villamos hatások, jelentős károkat okoztak és az egész község területén serény munka folyik a megrongálódott villanyvezetékek helyrehozatalára. A jég szerencsére jóformán semmi kárt sem okozott. A váratlanul érkezett vihar szétkergette a kirakodó vásár árusait.

A magánhadiipar uszít a háborura!

.. állapítja meg leleplezéseiben a washingtoni szenátus hadiipar-vizsgáló bizottsága

London, május 7.

A washingtoni szenátus hadiiparvizsgáló bizottsága kétévi vizsgálat után elkészítette jelentését, amely négy hatalmas kötetbe foglalt bizonyítékok alapján megsemmisítő ítéletet mond a magánhadianyag gyártás fölött. A bizottság többek között megállapítja, hogy:

1. A békét komolyan veszélyeztetik a fegyvergyártások ügynökeinek azok az üzemei, hogy más nemzeteket hivatalnokaik megvesztegetésével aggasztó méretű tulfegyverkezésre bírnak.

2. A magánhadiipar mindent elkövet a fegyverkezések korlátozásának elgáncsolására.

3. A fegyvergyárosok a műszaki haladást a háborús félelem növelésére használják.

4. Az amerikai hadügyminisztérium megengedte, hogy a legújabb amerikai fegyverek leírása idegen ügynökök kezeibe kerüljön.

5. A hadianyaggyárosok jelenleg 58 százalékot nyerne az állam megrendeléseinek.

6. A nagy hadianyag vállalatok nemzetközi kereskedelmi érdekeiket országaik külpolitikai érdekei elé helyezik. — Az angol Vickers cég röviddel a háború befejezése után hatalmas hajóhadat adott el Chilének, ami majdnem háború kitöréséhez vezetett Chile és Peru között.

Hivatkozott a jelentés John Ball, a Soley fegyverkereskedelmi rt. igazgatójának következő kijelentésére: "Olyan óriási fegyverkészletekkel rendelkezünk, hogy eladásuk megváltoztathatja a kisebb államok közötti hatalmi egyensúlyt.

A bizottság többségi jelentése az egész hadiipar államosítását sürgeti, beleértve a hadihajók, ágyuk, lövedékek, ágyuöntvények, acélpáncélok, gépfegyverek, puskák és pisztolyok gyártását pusztán a repülőgépipar kivételével.

Amire még nem volt példa

Futballbírósztrájk tört ki Oradeán!

Oradea, május 7.

Oradea nem első ízben tesz bizonyosságot róla, hogy az eredetiségek városa és hogy egy-két bizarr ötletért nem megy a szomszédba. Ezúttal ismét hallatunk magunkról, azzal kapcsolatban, hogy

a városban szerdán este váratlanul kitört a — futballbírák sztrájkja...

A sporttörténelemben eddig még ismeretlen mozgalom hátterében a legutóbb Oradeán le játszódott Crisana — Ripensia kupameccs áll. Annakidején nagy vihart vert fel sportkörökben az a tény, hogy a Bégaparti együttes kimesterkedte, hogy a mérkőzésre más városbeli határbírókat hozzanak.

A bírók körében már akkor erélyes tiltakozó mozgalom indult meg. Felirtak a szövetséghez, amely a maga részéről meglehetősen lanyhán kezelte az ügyet. Huzták-halasztották a dolgot, míg végül a futballbírák tegnap este ülésre ültek össze és egy-

hangulag — számszerint 52-en — kimondták a sztrájkot.

Ennek igen érdekes következménye az is, hogy Oradeán egyelőre nem lesznek mérkőzések. Az oradeai futballbírák ugyanis nem elégszenek meg a passzív ellenállással, hanem ügyük számára meg akarják nyerni a helybeli egyesületeket is oly irányban, hogy mindaddig ne játszanak mérkőzéseket, amíg a bíráknak elégtételt nem szolgáltatnak. Valószínű, hogy ez az akció sikerrel is fog járni, amely esetben például vasárnap — a futballbírák rendeznek mérkőzést egymás között.

A sztrájkmozgalom egyelőre teljében tombol. A sztrájkkonyhát még nem állították fel és a munkaügyi felügyelőség sem avatkozott bele az ügybe. Reméljük, hogy a város nagyobb rázkódtatás nélkül fogja kibírni ezt a mozgalmat...

Addis-Abeba rémnapijai

A lakosság a fosztogató bandák elől menekülve igyekszik menteni kis vagyonkáját.

Véres rózsák

— Detektívregény —

17

— Az előbb azt vallotta, hogy tegnap este társaság volt a gazdájánál. Tudja pontosan, hogy kikből állt a társaság?

— Hogyne kérem. Csupa finom népek. Alice kisasszony, aki Versaillesben lakik már husz éve, azután Vayonne doktor ur, a nagyságos ur legjobb barátja és Brécourt ur, aki nyomtatja gazdám könyveit és Fanny kisasszony, a gépirónő...

— Ő is mint vendég volt jelen?

— A boldogult gazdám olvasta fel az új könyvét és a kisasszony igazgatta a lapokat, mert ő gépelte és jobban ki tud okoskodni közöttük.

— Más nemi volt, senki?

— Tizenegy órakor csengettek. Jean ur járt itt, a gazdán unokaöccse. Azt mondta, sürgős ügyben keresi a nagybácsiját. De amikor megtudta, hogy vendégek vannak, inkább elment, mondta, majd visszajön, ha mindenki elment.

— Miért nem ment be a szobába? Hiszen nem voltak idegenek, hanem csupa jó barát.

— Tetszik tudni, Jean ur nem mindig egyezett a bácsijával, hát még a nénikéjével! Nem szeretett dolgozni, ahogy a familia kívánná. Az apja, vagyis Chalonnat ur testvére meghalt, az anyja is, pénze nem igen van neki, irodában nem szeret dolgozni. A főnökével azonnal összekap, a végén mindig otthagyja az állását. A nagynénje nem nagyon kedveli, még a boldogult apját sem szerették, mert egy éjszakai kabaréból nősült, az Isten nyugtassa.

— Őszintén feleljen, milyen ember ez a Jean?

— Kedves ember kérem, de sok baj van vele!

A főtanácsos megigazította a cvikkét, ami nála mindig leplezett valamit.

Dutilloy csendesén motyogta: "Hoho"

Allian szeme két kis szurós ponttá húzódva szegződött főnöke szemébe. Dutilly megértette a néma üzenetet és Paschalhoz fordulva a világ legközömbösebb hangján kérdezte:

— Meg tudná nekünk mondani Jean ur címét?

— Azt nem — folyton költözködik az kérem! Utóljára a Clauzel utcában lakott négyes szám alatt.

Jó. Egyelőre befejeztük a maga kihallgatását. Küldje ide a szakácsnét.

Zoé megjelent, ridegen és ellenségesen Lealázónak találta, hogy akár mint tanu a rendőrség embereivel érintkezzen. Mit mondanának otthon a falujában, ha megtudnák, hogy egy rendőrtiszt kérdéseket intéz hozzá, mint egy vándorló cigányasszonyhoz?

— Hallott valami furcsa zajt az elmúlt éjszaka?

— Ugyan kérem, hogyan hallottam volna? Tessék felőlem érdeklődni az egész környéken. Engem mindenki ismer.

— Most nem erről van szó. Voltak a gazdájának ellenségei?

— Dehogyan voltak kérem! Nekem sem voltak! Mindenkiel békekességben éltem. Ha valami zajt hallottam volna, szóltam volna a rendőrnek, pedig kérem még életemben nem beszéltem hivatalosan rendőrrel, csak úgy privátim szoktam néha diskurálni posztal, amikor jövök haza a piacról: Hogy van Dupont ur, mit csinálnak a gyerekek? Kérem én 44 és fél évet megérttem, de hivatalos helyen még nem jártam...

— Szóval nem gyanakszik senkire?

— Kérem ne tessék engem effélével ragalmazni. Irjanak a falumba a jegyzőnek az majd megmondja, hogy kicsoda Zoé Lealázón, az egész környék ismer, kis háza van ott a családomnak.

(Folyt. köv.)

4 oldal

"ERDELYI MAGYARSAG"

1936 május 9.

Megkezdődött a kisantant belgrádi értekezlete

Belgrád, május 7.

Tegnap délután megkezdődött Prágában a Kisantant konferencia, amelyen Stojadinovics jugoszláv miniszterelnök és külügy miniszter elnökölt. Az első ülésen megállapították, hogy a kisantant államok a külpolitikai irányelv szempontjából, továbbá a Népszövetséggel való együttműködés szempontjából teljesen azonos szempontokat vallanak.

Az első ülés végeztével a kisantant konferencia résztvevői a belgrádi pályaudvarra mentek, hogy elbucsuztassák a török és a görög delegációt, amely a Balkán konferencián vett részt. A Balkán konferenciát egyébként szeptemberben a népszövetségi szeptemberi rendes ülésekor Genfben hívják össze, később pedig a konferencia Athénben fog ülésezni.

Továbbfolyik a vér Spanyolországban

Madrid, május 7.

Spanyolországban a helyzet még mindig igen súlyos. Kadizban az általános munkabeszüntetéssel együtt a forgalom teljesen leállt. Az üzletek zárva vannak, a közutakon is szünetel a munka, úgy, hogy este a város világítás nélkül marad, míg a vízszolgáltatás teljesen szünetel.

Santangelben két kommunista megtámadott egy fascistát, akit súlyosan megvertek. Ugyancsak ebben a városban egy állig

felfegyverkezett férfi lövöldözni kezdett a kávéházban ülőkre. Öt ember, köztük a város polgármestere is, súlyosan megsebesült.

Granadában két politikai párt között véres összeütközés támadt, amelynek során egy ember meghalt, sokan megsebesültek.

Egy spanyol monarchista statisztikája szerint, amióta a baloldaliak átvették a hatalmat Spanyolországban, azóta 52 középület gyújtottak fel és 53 bomba robbant.

Letartóztatták a palesztinai arab sztrájk vezetőit

Jeruzsálem, május 7.

A palesztinai angol főkörmányzó az arab sztrájkmozgalommal kapcsolatban magához hívatta a sztrájk vezetőit és közölte velük, hogy a gyarmatiügyi kormányzó hajlandó fogadni az arab küldöttséget. Felhívta azonban a vezetőket, hogy hassanak oda, hogy a nyugalom és rend helyreálljon, mert különben az angol kormány a legszigorúbb intézkedéseket fogantatja.

Ugy látszik, hogy a főkörmányzó valóban komolyan foglalkozik a kérdéssel és el van szánva arra, hogy a rendet helyreállítsa, mert az arab sztrájkmozgalom két veze-

tőjét tegnap letartóztatták.

A nemzetközi zsidó letelepülési szövetség és kormány között egyébként állítólag tárgyalások kezdődtek meg arra nézve hogy a bevándorlásokat legalább átmenetileg korlátozzák. Később ezt a hírt a Zsidó Távirati Iroda megcáfolta. Zsidó körökben az a vélemény alakult ki, hogy a bevándorlások korlátozásáról szó sem lehet és ilyen értelemben a Szövetség nem is tárgyalhat.

Ezzel szemben azonban igen valószínű, hogy a legutóbbi zavargások hatásaként a bevándorlások amúgy is csökkenni fognak.

Megerősítette a tábla a nadlaci halálkompbérlijének büntetését

Timisoara, május 7.

Tegnap foglalkozott a timisoarai tábla emlékeztető nadlaci tömegszerencsétlenség ügyével. A szerencsétlenség az elmúlt év májusában történt, mikor a nadlaciak a megáradt Muresen keresztül kompon akartak átmenni Igris községbe, ahol nagyvásár volt. A komp utközben felbillent és a katasztrófának hét halott áldozata volt. A vizsgálat során letartóztatták Jiva Maxim

kompbérlijét, aki azzal védekezett, hogy az utasok fegyelméletlensége okozta a tömegszerencsétlenséget. A bíróság gondatlanságból okozott emberölés címén háromhavi börtönrre ítélte a bérlijét, akinek felelőssége folytán az ügy most a tábla elé került. A felelősségi bíróság helyben hagyta az aradi törvényszék ítéletét és a döntés ellen Jiva Maxim semmisségi panaszt jelentett be.

Három évre ítélték Berthold Jakab elrablóját

Bazel, május 7.

Megirtuk, hogy a bazeli esküdtbíróság napokkal ezelőtt megkezdte Weseman német újságírónak, a német nemzeti szociálistá párt svájci titkos ügynökének a bűnperét aki az elmúlt évben német területre csalta és átadta a német hatóságoknak Jacob Berthold emigráns német újságírókat.

Annak idején a német kormány csak úgy volt hajlandó kiadni a bazeli nemzetközi bíróságnak Weseman, hogyha az ilyen cselekedetekért a Németországban szokásos

büntetés maximumát felül haladó büntetést nem kap. Németországban ebben az esetben a maximális büntetés két év.

Annál nagyobb volt a nemzetközi közvélemény meglepetése, amikor tegnap este bűnösnek találta Weseman és emberrablás miatt három évi börtönrre ítélte, tehát egy évvel többet kapott, mint azt a német kormány kikötötte.

Ezek után a legnagyobb érdeklődéssel várják a német kormány legközelebbi lépését.

Nincs időm betegeskedni...

igy panaszkodott a napokban egyik üzletfelünk. Valóban, a betegség ma már nem egyéni baj, hanem mindinkább társadalmi jellegű. A munkafelosztás folytán az egyén az emberi társadalom hatalmas gépezetének egy kerekecskéje.

Ha egy beteg ember gyógyulást szerez, nemcsak vele történik egy személyes jótétemény, hanem azáltal, hogy visszaadott a társadalomnak, megegyezőségese általa nos szempontból is fontossággal bír. Ime, ez a magyarázata annak, hogy a Gastro D. mind nagyobb és nagyobb népszerűségnek örvend.

Például Tudor Peşu ur, — aki szintén Gastro D. orvosságot használt — (Pitesti, Str. Sft. Vineri 19) a következő háláadó sorokat küldi:

"Hat éve szenvedek gyomorhajban. Rémes fájdalmaim és állandó székrekedésem volt. Egyetlen üveg Gastro D. elég volt fájdalmaim megszüntetésére. Jelenleg ehetem mindent és munkabírásomat is visszanyertem, tehát éppoly egész embernek érzem magam, mint a többi egészséges embertársaim. Állíthatom, hogy el vagyok ragadtatva az Önök készítményének hatásától és mindenkinek a legnagyobb melegséggel ajánlom ajánlani."

Vezérképviselő: Császár gyógyszerár Bucaresti, Calea Victoriei 124. Utánvét 130 lej ellenében szállítatik.

Aki reklámból a kancellári palota ablakába lő...

Bécs, május 7.

Bécsben tegnap az a hír terjedt el, hogy a kancellári palota ellen merényletet követtek el. A rendőrség ezt a hírt hamarosan megcáfolta. Egy Peter Alajos nevű fiatal embert aki eddig a védőrség tagja volt, elbocsátották állásából. Peter elkeseredésében az uccán revolvert rántott és lövöldözni kezdett. Az egyik golyó összezuza a kancellári hivatal abakát. Peter Alajost letartóztatták. Kihallgatásakor elmondta, hogy tettének semmiféle politikai célja nem volt. Csak azért lövöldözött, hogy magára vonja a figyelmet, belekerüljön az újságba és így esetleg ismét állást kapjon.

Apagyilkosságért hét év

Timisoara, május 7.

Az elmúlt év őszén megdőböntő apagyilkosság történt a bánági Remetea községben. Blagoe Ioan 30 esztendősz gazda ittasan tért haza a korcsmából és veszekedni kezdett 56 éves apjával. Később megtámadta az öreg embert és addig szorongatta torakát, míg ki nem szenvedett. A timisoarai törvényszék most vont felelősségre a gyilkos fiút. Az ítélet bűnösnek mondta ki Blagoe Ioant erős felindulásban elkövetett emberölésben és ezért 7 évi fegyházbüntetéssel sújtotta. Az elítélt felebbezett.

Időjárás

Élénkebb északkeleti, keleti szél, sok helyen csendes eső. A nappali hőmérséklet nem csökken tovább. Az éjjeli lehűlés fokozódik.

Töltőtoll javításokat

minden márkához gyorsan és olcsón vállal
Pásztor Ede
papír és írószertáruháza

5 oldal

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1936 május 9.

Bihar Salaj és Satu-mare megyék tartoznak az Oradeai Munkakamarához

Nistor miniszter személyesen fogja instalálni a vezetőséget

A Munkakamara ideiglenes bizottságát még most sem nevezte ki a miniszterium. — Ellenben megállapította már Nistor munkaügyi miniszter az Oradeai Munkakamara körzetét. Bucurestii jelentés szerint ugyanis Nistor munkaügyi miniszter rendeletet intézett a Cluj és Arad munkakamarákhöz, hogy Bihar, illetve Salaj és Satu-mare megyék munkakamarai választóinak névjegyzékét küldjék meg az Oradeai munkaügyi inspektorátusnak, hogy az Oradeai Munkakamara ideiglenes bizottságának rendelkezésére bocsáthassa. — Nyomban a bizottság beiktatása után.

A rendeletből kitűnik, hogy az Oradeai Munkakamara körzetébe Bihar, Salaj és

Satu-mare megyék fognak tartozni.

Megbízható helyről szerzett értesülésünk szerint a munkakamarai vezetőség ki-nevezése azért késik, mert Nistor munkaügyi miniszter a közeli napokban Oradeára érkezik, magával hozza a munkakamarai bizottság kinevezését és személyesen fogja beiktatni az interimár bizottságot.

Amint már közöltük, a bihormegyei prefektura Muth Juliu iparostanonc iskolai igazgatót jelölte a Kamara elnökévé. Samarineanu Mihály, az elnöki pozíció másik jelöltje napok óta Bucurestiben tartózkodik és beavatottak úgy tudják, hogy meglepetés a kinevezés körül az utolsó percben sincs kizárva.

Az Onisifor Ghibu-féle sajtóperében

Daróczy Lajos szerkesztőt egyévi fogházra ítélték

A törvényszék tegnap tárgyalta le Daróczy Lajos szerkesztő sajtóperét, akit Ghibu egyetemi tanár jelentett fel, amiért az újságíró 1934 szeptember 26-án egy vezércikkben írt róla, mint aki az őszi érettségi vizsga elnöke volt.

Ghibu professzor négy ügyvéddel jelent meg, akik nagy beszédekben kérték a vádlott súlyos elítélését. Dr. Kalas László

és dr. Czegléd Miklós védőbeszéde után a bíróság rövid tárgyalásra vonult vissza, a mely után kihirdette az ítéletet, amely szerint Daróczy Lajos 1 évi fogházra és 10 ezer lei pénzbüntetésre ítélt. Az ítélet ellen a védő és a vádlott felebbezést jelentettek be. Az ügynek a második felvonása a táblán lesz.

Mi lesz a tűzoltólaktanyával

Epítsék fel az új laktanyát és csak akkor bontsák le a régit

Jelentettük tegnap számunkban, hogy a város vezetősége elhatározta, a tűzoltólaktanya és a Diana fürdő lebontását.

Egyik lap társunk ezt a hírt olyan formában közölte, hogy a tűzoltóságot a Várban helyezik el. Erről nincs szó. A város vezetősége ugyanis arra az álláspontra helyezkedett, hogy ha a tűzoltóságot már militarizálták, gondoskodjék a hadsereg elhelyezéséről és a militarizált tűzoltók részére jelöljenek ki helyet valamelyik kaszárnyában.

A megoldás azonban aligha lesz ilyen egyszerű. A közigazgatási törvény és a tűzoltóság militarizálásáról szóló törvény ugyanis arra kötelezi a városokat, hogy az eddigénél jóval nagyobb összeget fordítsanak a tűzoltóság fenntartására. Másszóval, hiába militarizálták a tűzoltókat, azok el-tartásáról továbbra is a városnak kell gondoskodnia, de ezenkívül a város köteles foglalkoztatni és fizetni azokat a volt tűzoltó-

amíg a tűzoltótestületet át nem vette a hadsereg és megfelelő elhelyezésről nem gondoskodtak, a régi laktanyát lebontani nem lehet. A tűzoltóság még ideiglenesen sem maradhat hajlék nélkül, mert a város tűzrendszete fontosabb közérdek, mint néhány parcella eladása.

kat is, akiket a militarizált egységek nem vesznek át. Vagyis: a várost dupla költség terheli. Mindezek ellenére a város vezetőségében olyan vélemények is vannak, hogy mégis fel kell építeni a tűzoltó laktanyát, ha már ennek költségeire 3 millió lei szerepel a költségvetésben.

Az építkezés köz munkát jelent, egy se-reg munkanélkülit lehet foglalkoztatni. A tűzrendészet érdeke viszont mindenek felett áll és a felépítendő tűzoltólaktanya — akár militarizálva vannak a tűzoltók, akár nem — csak a város tulajdonát képezni.

A mi véleményünk az, hogy mindaddig,

Vurstli a Mihai Viteazul-téren A világ legnagyobb attrakciói

Római aréna, Kratell cirkusz, villamos lánc, ringlispiel, bazarok, céllövölde, amerikai muzeum, a világ legnagyobb embere, mágikus színház, állatsereglet stb. Olcsó helyárak. Nyitva naponta d. u. 4-től éjjel 12-ig. A cirkuszban minden nap d. u. 4 órakor ifjúsági előadás. — Minden este fél 10 órakor nagydíszelőadás.

Mozgósínházak műsora

Apolló: TARRAS BOULBA.
Heyman: Titkárno.
Fórum: Nem kell többé nő.

APRÓHIRDETÉSEK

Allandó olvasóink használják fel a hirdetési tombola szelvényeket!

POSTA

Róna fényképésznél

Str. Alexandri 4.

rövid ideig nagy árengedmény!

6 drb. művészlap, ugyanaz, ami a kirakataimban látható, csak 80 lei

Piros szekfü jeligére levél van a kiadóban.

ALLÁS

"Gizi" hölgyfodrászati szalonba tanuló-lány azonnalra felvétetik. Bul. Regele Ferdi nand 7-a. 4786

Bevezetett jó helyre keresettel megbízható lapárust felveszünk. Oradea egyik kerületében. Jelentkezni a kiadóhivatalban. — Piața Mihai Viteazul 4.

Újságáros gyereket felvesz Propp újságodé. Str. Gen. Mosoiu sarok.

Jó megjelenésű intelligens aszizitő felvétetik jó jövedelemmel. Cim a kiadóhivatalban.

Ügyes fiut rikkancsnak keresek. Casz Nationala sarok. Újságkioszk. Hőgye. 4766.

Ügyes serfó leányokat azonnal felvesz Faur cipőgyár, Str. Aurel Lazar 10. 4787

Villanyszerelő tanuló fölvetetik „Electra” Str. Gen. Mosoiu 4. 4794

VÉTEL-ELADÁS

Veszek kifogástalan állapotban lévő, jó márkájú, 6x9 méretű fényképezőgépet, 4 és feles lencsével. Ajánlatokat „Előnyös ár” jeligére a kiadóba kérek. 4755

Eladó 80 kataszt. hold birtok gazdasági épületekkel Zalaú közelében. Értekezni Oradea, Ratul Seleus 8-utca 22. szám. 4634

Lakóbejelentő és házbérszerződés nyomtatvány kapható Pásztor papirkereskedésben.

Megvételre keresek 1 drb. 500 és 4 drb. 100 lejes bont. Cimet árral a kiadóba. 4763

Makulatura újságpapir kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Táblás kocsi kifogástalan állapotban, könnyű, más vállalat miatt eladó. Strada Horia 20. 4793

MAKULATURA

újságpapir olcsó árban nagyban és kicsinyben kapható a

Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piața Mihai Viteazul 4

PASZTOR-NYOMDA. ORADEA

Telefon: 380.

6. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG"

1936 május 9.